

Vážený pan

JUDr. Stanislav Křeček

Veřejný ochránce práv

Údolní 39

Brno

602 00

datovou zprávou

VÁŠ DOPIS ZNAČKY/ZE DNE:

5.9.2022/č.j. KVOP-
47972/2022

NAŠE ZNAČKA:

S- FNP41676/2022/2

VYŘIZUJE LINKA:

377402207

V PLZNI:

3. 10. 2022

POČET PŘÍLOH:

0

VĚC: Vyjádření k výzvě Veřejného ochránce práv Sp. Zn. 25/2022/NZ/PB

Vážený pane doktore,

v návaznosti na Vaši výzvu vedenou pod číslem jednacím KVOP-47972/2022 si Vám dovoluji podat vyjádření a přehled přijatých nápravných opatření:

Bezodkladně:

- Místnosti určené k bezpečnému pohybu pacientů nepočítat do celkové kapacity lůžek dospělého oddělení (opatření č. 1).
Byla obratem provedena úprava pasportizace lůžkového fondu Psychiatrické kliniky FN Plzeň s důrazem na uvedené doporučení.
- Aktuální informace o čase návštěv vyvěsit také na místě volně dostupném pro pacienty (opatření č. 4).

Fotodokumentace o realizovaném nápravném opatření:

Dětské a dorostové oddělení Psychiatrické kliniky – čas návštěv viditelně umístěn:

- Zajistit dostupnost informací o používání kamerového systému na oddělení včetně jejich režimu a účelu (opatření č. 26).

Fotodokumentace o realizovaném nápravném opatření:

Akutní dospělá lůžková oddělení Psychiatrické kliniky – viditelné umístění informací:

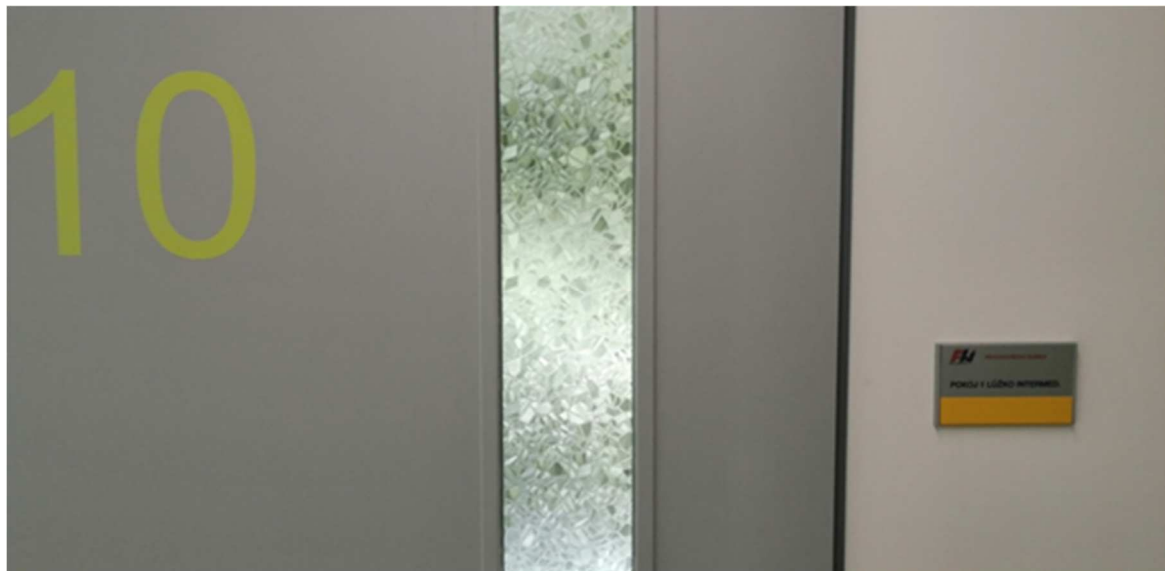

Do 2 měsíců:

- Zaslepit průhledy ve dveřích pokojů, které jsou využívány k omezení pacientů (opatření č. 7).

Fotodokumentace o realizovaném nápravném opatření:

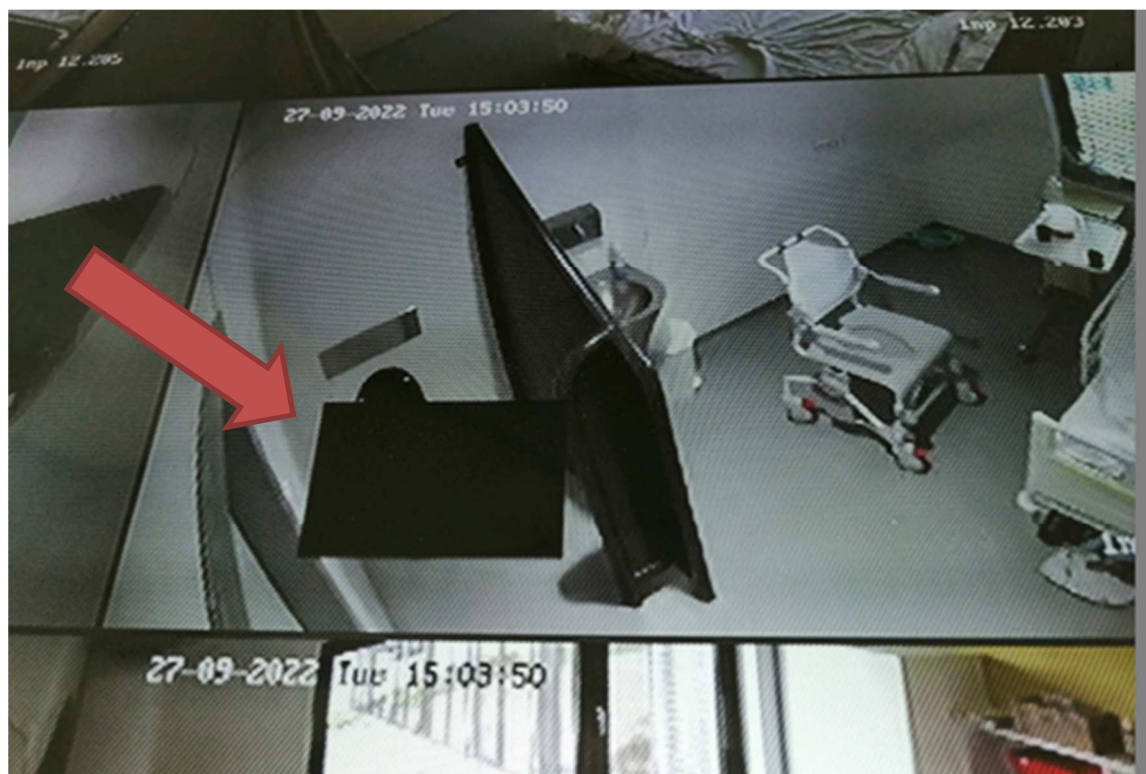
Pokoje využívané k omezení pacientů Psychiatrické kliniky – umístěna neprůhledná folie:

- Zaslepit prostor toalety na obraze kamerového systému (opatření č. 8).

Fotodokumentace o realizovaném nápravném opatření:

Obraz kamerového systému na toaletě – provedena úprava software:

- Upravit pravidla pro používání omezovacích prostředků: (1) doplnit přehled mírnějších postupů, které má personál použít než přistoupí k omezení, (2) doplnit pokyn provádět s pacientem zpětný rozhovor po omezení a povinnost jej zaznamenat do zdravotnické dokumentace, (3) odstranit povinnost personálu předkládat při příjmu pacienta k podpisu *Souhlas s přechodným omezením pacienta*, (4) přehledně upravit situace spojené s ohlašovací povinností soudu (opatření č. 10).

Fotodokumentace o realizovaném nápravném opatření:

Byly upraveny vnitřní prováděcí předpisy o používání omezovacích prostředků. Byl upraven formulář Evidence omezovacích prostředků FN/1088/05 – viz níže:

FAKULTNÍ NEMOCNICE PLZEŇ
Psychiatrická klinika
Edvarda Beneše 13, 305 99 Plzeň - Bory
alej Svobody 923/80, 304 60 Plzeň - Lochotín
IČO 00669806 tel.: 377 401 111, 377 103 111

IDENTIFIKAČNÍ ŠTÍTEK

EVIDENCE OMEZOVACÍCH PROSTŘEDKŮ

List č.

Datum přijetí:		Indikující lékař:	
Dg:		Lékař přítomen u lůžka:	ANO ☐ NE ☐
Nabídnuty tyto mírnější postupy:		NELZP (vedoucí směny):	Dne:

Druh omezení:	Důvod omezení:
☐ kurtace ☐ terapeutická izolace ☐ jiné:	☐ chování ohrožující okolí ☐ sebeohrožující chování ☐ poškozování věcí ☐ jiné:

Důvod omezení:

Stručný popis konkrétní situace:

Celková doba trvání omezení:

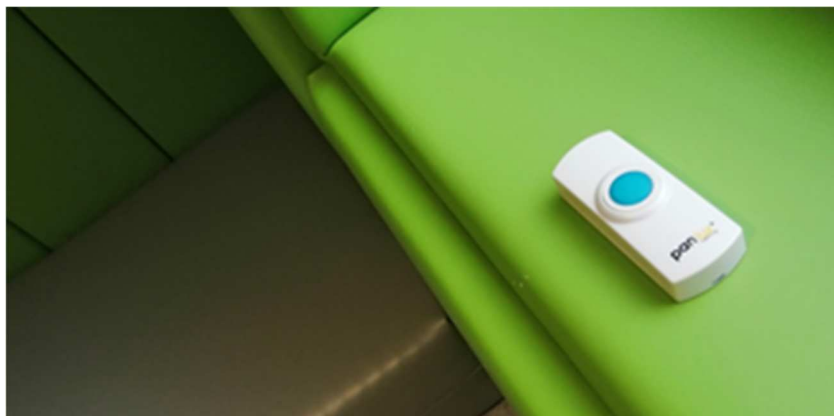
Datum:		Hodnocení lékařem à 3 hodiny	Razítko + podpis lékaře přítomného u omezení	Hodnocení zdravotního stavu NELZP (à 30 min.)	Razítko + podpis NELZP
Začátek omezení	Konec omezení / přerušení omezení				
Čas:	Čas:				

Stránka 1 z 2

- Zajistit k dispozici signalizační zařízení pro případ potřeby omezení pacienta v místnosti určené k bezpečnému pohybu na dětském oddělení (opatření č. 18).

Fotodokumentace o realizovaném nápravném opatření:

Signalizační zařízení je pacientům Psychiatrické kliniky k dispozici již od 21. 3. 2022, viz níže:

- Jasně vymezit pojmy pro označení typů omezovacích prostředků a zajistit jejich jednotné používání napříč zdravotnickou dokumentací pacientů i vnitřními dokumenty zařízení (opatření č. 20).
Byl upraven vnitřní prováděcí postup definující postup pro používání omezovacích prostředků, s ohledem na uvedené bude v 11/2022 proveden audit ověřující dodržování uvedeného postupu a audit vedení zdravotnické dokumentace.
- V centrální evidenci omezení zaznamenávat také dobu trvání omezení a počet přerušení omezení (opatření č. 21).
V termínu 11/2022 dojde k úpravě – rozšíření klinického informačního systému Medicalc 4 o možnost záznamu délky a přerušení používání omezovacích prostředků u daného pacienta.
- Vybavit dětské oddělení schránkou pro podávání stížností a na všech odděleních opatřit schránky informacemi o stížnostním mechanismu; zajistit vybírání schránek pracovníkem, který na oddělení nepůsobí. Děti, které neumí číst, opakovaně informovat o možnosti si stěžovat ústně (opatření č. 23).
- Vedením Psychiatrické kliniky byl vytvořen srozumitelný informační materiál, určený pro dětské pacienty, doprovázený srozumitelnými piktogramy.***

Fotodokumentace o realizovaném nápravném opatření:

Všechny lůžkové stanice jsou vybaveny viditelnou a označenou schránkou, kterou vybírá a vyhodnocuje zaměstnanec jiného organizačního útvaru (Útvar náměstka pro ošetrovatelskou péči):

- Informace o pobytu na psychiatrii, včetně pravidel platných na dětském oddělení, zpřístupnit v písemné formě srozumitelné pro děti. Dětem, které neumí číst a psát, opakovaně předávat tyto informace ve zjednodušeném jazyce ústně (opatření č. 24).

Vedením Psychiatrické kliniky byl vytvořen srozumitelný informační materiál, určený pro dětské pacienty, doprovazený srozumitelnými piktogramy.

Do 3 měsíců:

- Zajistit všem pacientům bez zdravotní kontraindikace možnost denního přístupu na vzduch, a to i v nepříznivém počasí (opatření č. 2).

V termínu do 12/2022 bude vytvořena zóna pro pobyt pacientů Psychiatrické kliniky ve venkovním prostředí za každodenního počasí, celoročně.

- Provést interní kontrolu vedení zdravotnické dokumentace se zaměřením na kompletnost, čitelnost a výstižnost záznamů ve zdravotnické dokumentaci včetně zaznamenávání průběhu použití omezovacích prostředků (opatření č. 27).

V souladu se směrnicí o vedení zdravotnické dokumentace je každý měsíc prováděna vedením kliniky prokazatelná kontrola vedení zdravotnické dokumentace, chorobopisů, viz audit se záznamem provedené kontroly, přílohou uvedené zprávy o nápravných opatřeních.

Do 6 měsíců:

- Na dospělém oddělení zajistit všem pacientům prostor pro bezpečné uzamčení svých věcí přímo na pokoji (opatření č. 5).

Fotodokumentace o realizovaném nápravném opatření:

Veškeré noční stolky jsou opatřeny možností uzamčení osobních věcí, klíče mají pacienti k dispozici:

- Odstranit rizikové prvky z prostor určených pro pacienty v akutním stavu (opatření č. 9).

Dětské lůžkové oddělení: kliky od skříní a madla nočních stolků na pokojích zvýšeného dohledu – kliky budou odstraněny a nahrazeny bezpečnými klikami, noční stolky budou do 12/2022 vyměněny za méně rizikové tzv. oblé stolky. A kliky v předšní místnosti určené k bezpečnému pohybu – budou nahrazeny bezpečnostními klikami, rovněž v termínu do 12/2022.

Akutní lůžkové oddělení: kovová lůžka a nábytek na kolečkách v místnosti určené k bezpečnému pohybu – uvedené předměty byly obratem odvezeny a uskladněny mimo prostory kliniky. Nezabezpečený elektrický kabel od zapalovače na kuřárně – technickým řešením bude kabel zabezpečen do 12/2022.

Určená místnost s léky a zdravotnickým materiálem – průchod na vyšetřovnu je v režimu 24/7 uzamčen, místnost již není používána pro komunikaci s pacientem, je využívána pouze jako Denní pracovna sester.

Změněn byl název místnosti z původního označení VYŠETŘOVNA na aktuální, PRACOVNA SESTER, viz fotodokumentace níže:

- Kromě ústního poučení předávat nedobrovolně hospitalizovaným pacientům i písemný materiál shrnující jejich postavení (opatření č. 25).
Naplněno obratem, realizováno v průběhu přijetí k hospitalizaci ošetřujícím lékařem Psychiatrické kliniky.

Průběžně:

- Neomezovat právo pacientů přijímat návštěvy a právo nezletilých pacientů na nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce nad míru stanovenou zákonem (opatření č. 3).
Uvedené doporučení bude realizováno průběžně, informace bude předávána nezletilým pacientům i osobám blízkým při přijímání k hospitalizaci.
- Na všech odděleních pacienty upozorňovat na možnost si věci uzamknout a vydávat jim klíče, pokud to nevyklučuje jejich zdravotní stav (opatření č. 6).
Uvedené opatření je realizováno, viz výše vložená fotodokumentace.
- Nepředkládat k podpisu předchozí souhlas s použitím omezovacích prostředků (opatření č. 11).
Byl upraven vnitřní prováděcí postup definující postup pro používání omezovacích prostředků, s ohledem na uvedené bude v 11/2022 proveden audit ověřující dodržování uvedeného postupu a audit vedení zdravotnické dokumentace.
- Nepoužívat omezovací prostředky bez trvání řádného důvodu (opatření č. 12).
Byl upraven vnitřní prováděcí postup definující postup pro používání omezovacích prostředků, s ohledem na uvedené bude v 11/2022 proveden audit ověřující dodržování uvedeného postupu a audit vedení zdravotnické dokumentace, viz příloha zápisu č. 1.
- Zahajovat omezení zásadně [tedy až na zákonem předpokládané výjimky] na základě rozhodnutí lékaře (opatření č. 13).
Byl upraven vnitřní prováděcí postup definující postup pro používání omezovacích prostředků, s ohledem na uvedené bude v 11/2022 proveden audit ověřující dodržování uvedeného postupu a audit vedení zdravotnické dokumentace.
- Průběh použití omezovacího prostředku dokumentovat komplexně a důsledně v souladu s požadavky metodického doporučení ministerstva a vyhlášky o zdravotnické dokumentaci; zejména s důrazem na (1) zaznamenání důvodu omezení a jeho trvání, (2) neúčinnosti či

nemožnosti využití mírnějších prostředků, přesný čas a délku omezení, (4) informaci o tom, zda byl u omezení přítomen lékař (opatření č. 14).

Byl upraven vnitřní prováděcí postup definující postup pro používání omezovacích prostředků, s ohledem na uvedené bude v 11/2022 proveden audit ověřující dodržování uvedeného postupu a audit vedení zdravotnické dokumentace. V termínu 11/2022 dojde k úpravě – rozšíření klinického informačního systému Medicalc 4 o možnost záznamu délky a přerušení používání omezovacích prostředků u daného pacienta.

- Všechny případy použití omezovacího prostředku zaznamenávat do centrální evidence omezení (opatření č. 15).

Byl upraven vnitřní prováděcí postup definující postup pro používání omezovacích prostředků, s ohledem na uvedené bude v 11/2022 proveden audit ověřující dodržování uvedeného postupu a audit vedení zdravotnické dokumentace. V termínu 11/2022 dojde k úpravě – rozšíření klinického informačního systému Medicalc 4 o možnost záznamu délky a přerušení používání omezovacích prostředků u daného pacienta.

- Soustavně sledovat případy opakovaného omezení a hledat možnost úprav v organizaci a materiálním a personálním zajištění péče, aby byla četnost a délka trvání omezovacího prostředku snížena (opatření č. 16).

I nadále budou vzdělávací a školicí akce zdravotnického personálu zaměřeny na uvedenou oblast, včetně dodržování doporučení, uvedených ve zprávě KVOP.

- Provádět s pacientem ve vhodném čase po ukončení omezení rozhovor s cílem nejen jej informovat, proč bylo z pohledu zdravotníků nezbytné omezovací prostředek použít, ale také vyslechnout jeho pohled, a společně hledat alternativní opatření do budoucna. Provedení zpětného rozhovoru zaznamenávat do dokumentace pacienta (opatření č. 17).

Po ukončení omezení je s účinností od 9/2022 realizován debriefing u každého pacienta, následně pak proveden detailní zápis do zdravotnické dokumentace pacienta.

- Nepoutat pacienty k lůžku za jednotlivé končetiny (opatření č. 19).

Při podávání intravenózní aplikace infusních roztoků a léčiv u pacientů neklidných, není již fixována končetina pacienta, je používána speciální ochranná pomůcka s atestem pro poskytovatele zdravotních služeb, vždy pouze na dotčené končetině, po nezbytně nutnou dobu, viz fotodokumentace níže:

- Důsledně provádět detailní záznamy o zraněních zjištěných při přijetí pacientů nebo utrpěných v průběhu hospitalizace, jež mohou mít původ v násilí nebo použití síly; zaznamenávat všechny aspekty: vyjádření pacienta k původu zranění, nález lékaře a jeho názor na soulad nálezu s vyjádřením pacienta (opatření č. 22).

V termínu 9/2022 byla provedena úprava zdravotnické dokumentace, s možností záznamu uvedeného - vyjádření pacienta k původu zranění, nález lékaře a jeho názor na soulad nálezu s vyjádřením pacienta, viz příloha zprávy č. 2.

- Přistupovat ke všem událostem, které se vymykají běžnému chodu zařízení a při nichž dojde k ohrožení zdraví či života pacienta nebo personálu, jako k nežádoucím událostem. Při jejich vyhodnocování hledat opatření, kterými by bylo možno předejít jejich opakování (opatření č. 29). ***Vedení Psychiatrické kliniky při každé nežádoucí události (U) pořádá pravidelná setkání zaměstnanců kliniky k řešení NU s nácvikem modelových situací – několikrát měsíčně a vždy při každé NU (lze doložit záznamem Provozních deníků a archívem vedení kliniky).***
- Důkladně zaznamenávat, v čem spočívá vitální indikace k provedení EKT bez souhlasu pacienta (opatření č. 30).

Záznam lékaře o indikaci provedení EKP bez souhlasu pacienta je důsledně zaznamenáván do zdravotnické dokumentace pacienta, v souladu s doporučením odborné společnosti, zákonné opory a vyhlášky o vedení zdravotnické dokumentace.

Spolu s vyjádřením ke zprávě:

Podrobit úmrtí **pacienta F** a **pacienta G** internímu rozboru s cílem získat maximální poučení, co se týká postupů poskytování péče, i vysvětlení události pro personál. Poskytnout mně plnou zprávu z těchto šetření (opatření č. 28).

Nápravná opatření - Psychiatrická klinika FN Plzeň – zápis z interních rozborů o poskytované péči o pacienty označené F a G:

- **Pacient F** byl hospitalizován na PK FN Plzeň od 29. 7. 2020 do 17. 9. 2020 s diagnózou F92.8 Jiné smíšené poruchy chování a emocí u pacienta s disharmonickým osobnostním vývojem s rysy hraničními. Dne 17. 9. 2020 pacient nalezen při pravidelné kontrole v režimu A staniční sestrou při pokusu o strangulaci. Byl aktivován bezpečnostní alarm, kterým přivolán sloužící lékař, další personál Psychiatrické kliniky. Zahájena neodkladná resuscitace, volán resuscitační tým FN Plzeň. Po resuscitaci pacient přeložen na lůžka Kliniky anestezie, resuscitace a intenzivní medicíny FN Plzeň. Sloužící lékař informoval o události přednostu, primáře Psychiatrické kliniky FN Plzeň, následně vedoucího lékaře oddělení, ošetřujícího lékaře, kteří se akutně dostavili na pracoviště. Staniční sestra kontaktovala vrchní sestru. Obeznamen byl dále ředitel Fakultní nemocnice FN Plzeň. Ošetřující lékař informoval o události a zdravotním stavu rodiče pacienta. Volána Policie ČR, která se dostavila k šetření na místo události. Ranní hlášení dne 18. 9. 2020 a následný kazuistický seminář byly věnovány kazuistice pacienta, farmakoterapeutickým, psychoterapeutickým, lékařským a nelékařským postupům v péči o pacienta. Provedeno vnitřní šetření FN Plzeň s vedením FN a vedením kliniky. Prověřeny terapeutické a ošetrovatelské postupy lékařského, nelékařského zdravotního personálu, prověřeny rizikové prvky na oddělení s cílem jejich minimalizace, síťové lůžko vyňato z používaných omezovacích prostředků. Na základě vnitřního šetření FN Plzeň i na základě vyšetřování PČR nebylo shledáno pochybení v péči lékařů a nelékařského zdravotního personálu.
- **Pacient G** byl hospitalizován na PK FN Plzeň od 28. 11. 2020 do 29. 11. 2020 s diagnosami odvykacího stavu z odnětí alkoholu s deliriem F10.4 a chronického abusu alkoholu F10.2. Dne 29. 11. 2020 došlo na Psychiatrické klinice FN Plzeň k úmrtí pac. G na srdeční selhání, dozorující zdravotní sestry na sesterně zjistily náhlý výskyt vymizení pohybů pacienta při kamerové observaci, provedena okamžitá kontrola pacienta na pokoji, zjištěna zástava dechu, zahájena resuscitace, volán sloužící lékař a resuscitační tým FN Plzeň. Resuscitace byla neúspěšná. Ranní hlášení 30. 11.

2020 a následný kazuistický seminář byly věnovány kazuistice pacienta, vedením kliniky proveden rozbor kazuistiky a terapeutických a psychofarmakologických postupů v péči o konkrétního pacienta, i obecně o pacienta v odvykacím stavu z odnětí alkoholu. Diagnosa deliria při odvykacím stavu z odnětí alkoholu je známa jako vážná porucha zdraví s možností letálního průběhu. Neshledáno pochybení v péči o uvedeného pacienta, pacient měl čerstvé interní a kardiologické vyšetření, kardiologem nebyla doporučována akutní somatická interní léčebná intervence. Péče o pacienta probíhala dle regulí v režimu A terapeutické izolace, péče sester a nelékařského zdravotního personálu hodnocena bez pochybení. Vzhledem k tomu, že byl případ prezentován na hlášení a při semináři a že vedením kliniky byl shledán postup v léčbě pacienta na klinice lege artis a jednalo se o onemocnění s možným letálním průběhem, nepovažovali jsme za nutné ze setkání tvořit speciální zápis, ten nyní doplňujeme. Policie byla informována v případě tohoto pacienta prvotně m. j. z toho důvodu, že nebyly dostupné informace o rodině pacienta pro její informování.

Při hlášení kliniky byly lékařům a zástupkyním sester dne 27. 9. 2022 opět připomenuty kazuistiky obou pacientů, znovu probrány správné postupy a specifika péče o pacienty v režimu zvýšené observace, se zaměřením na čerstvá upozornění ze zprávy kanceláře ombudsmana a řádného vedení zdravotnické dokumentace.

Dovolte mi, prosím, závěrem poděkovat všem zaměstnancům Vaší kanceláře, kteří ve dnech 31. 5. 2022 a 1. 6. 2022, vykonali systematickou návštěvu v rámci Psychiatrické kliniky FN Plzeň, za vstřícný a konstruktivní přístup a návrh opatření, vedoucích ke zvýšení kvality námi poskytované péče.

V hluboké úctě a s pozdravem

MUDr. Václav Šimánek
Ph.D.

Digitálně podepsal
MUDr. Václav
Šimánek Ph.D.
Datum: 2022.10.03
10:03:30 +02'00'

MUDr. Václav Šimánek, Ph.D.
ředitel Fakultní nemocnice Plzeň